Woensdag, 11 Februari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3525

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
— 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Vredesgeluiden met Nazie-Klank.

Politiek van Verschroeide Aarde rond Singapore;
AP-correspondent is de enige Journalist die achterbleef
Londen houdt men al rekening met val van Singapore, men vreest ernstige cabinetscrisis na de val.
Vice-Admiraal Helfrich tot Opperbevelhebber der Geallieerde Vloten benoemd.
Noordamerikaanse troepen arriveren in Nieuw Zeeland en snijden zo de pas af voor Japanse overheersing in de Tasman-zee.

GAAN DUITSLAND EN GEALLIEERDEN SAMEN TEGEN JAPAN?

Van betrouwbare zijde wordt medegedeeld, dat het internationale cartel van Franse en Duitse industriëlen een nieuwe campagne is begonnen te organiseren voor een onderhandelde vrede tussen Duitsland en de Verenigde Landen op zakengronden. Deze bron zeide, dat volgens de redenering van deze internationale industriëlen Japans veroveringen in de Stille Oceaan met het verkrijgen van gebieden, rijk zijn aan natuurlijke bronnen, Japan in staat stellen de wereldmarkt te veroveren en te beheersen, indien de Westelijke mogendheden erop staan de oorlog tot een einde te vechten. Naar vermeld wordt, richten deze industriëlen de campagne vooral op de Verenigde Staten met nadruk op de gevaren, dat de toegang tot ruwe grondstoffen wordt gevoegd bij Japans goedkope arbeid.

Deze industriëlen zoeken de interventie van bankiers en fabrikanten in andere oorlogvoerende landen in het Westen, teneinde aan de Westerlingen toe te staan terug te keren naar de vredeseconomie alvorens de Japanners de „boventoon gaan voeren op de wereldmarkt."

Deze bron zeide, dat Hitler de campagne met goedaardige belangstelling gadeslaat, omdat hij voelt, dat het ergste wat het kan doen, is de oorlogsproductie van zijn vijanden te vertragen en de ijver van de Noordamerikaanse fabrikanten te temperen, die gevoelig zijn geweest voor het „gele gevaar".

De nieuwe vredesbeweging herinnerde eraan, dat vroegere vredespogingen gericht waren op een afzonderlijke wapenstilstand met Rusland, toen de Russen zich in de herfst terugtrokken. De Russen weigerden botweg de voorstellen, die hen op 11 October laatstleden werden gedaan.

De waarnemers wezen erop, dat de laatste proefballon voor een vrede nauwkeurig op de juiste tijd is opgelaten om het grootst mogelijke voordeel te trekken uit het natuurlijke sombere gevoel in de Geallieerde landen over de nederlagen in de Stille Oceaan. Hieraan werd toegevoged, dat, indien de poging op enigerlei wijze de oorlogsproductie doet afnemen en in het biezonder de hulp aan Rusland, dit juist ten gunste zal zijn van Hitler in verband met zijn plannen voor een lente-offensief.

De bron zeide echter, dat de bezorgdheid van de Duitse en Franse industriëlen de mogelijkheid, dat Japan de wereldmarkt verovert, echt is. Zij wordt vooral aangezet door het feit, dat Japan pas aan Duitsland heeft medegedeeld, dat, niettegenstaande de Maleise en Nederlands Oost Indische successen, Japan in staat zal zijn voor tenminste 2 jaar grondstoffen voor Duitsland te bewaren (Londen, (AP) 10.2).

ZOEKT JAPAN VREDE MET NEDERLANDS INDIË?

Een bericht van de „Daily Mail" uit Batavia deelde mede, dat Japan naar verwachting een afzonderlijke vrede zal zoeken met Nederlands Oost Indië met de garantie van onafhankelijkheid in ruil voor alle olieproductie, andere voorraden en bases. Het blad zeide: „Dit aanbod zal een grote poging zijn om de ontzaggelijk rijke natuurlijke bronnen onbeschadigd te verkrijgen, die door de Nederlandse verschroeide-aarde-politiek in puin worden achtergelaten, wanneer het nodig is zich terug te trekken."

Hieraan werd toegevoegd, dat er geen neiging is onder de Nederlanders om enig Japans voorstel te aanvaarden (Londen, (AP) 10.2).

PERSCONFERENTIE VAN ROOSEVELT.

President Roosevelt maakte bekend bij een persconferentie, dat Burgemeester Fiorello LaGuardia zal aftreden als Directeur van het Bureau voor de Burgerlijke Defensie en zal worden opgevolgd door James M. Landis. Roosevelt zeide bij zijn persconferentie, dat volgens zijn mening de Noordamerikanen elke dag een beetje realistischer worden met het oog op de oorlogssituatie. Hieraan voegde hij toe, dat het eerste doel thans was om een grote doorbraak te voorkomen, terwijl men zoveel mogelijk vijandelijk materiaal vernielt en beschadigt en zoveel mogelijk manschappen buiten gevecht stelt.

Roosevelt gaf commentaar, toen hij de zelfvoldaanheid noemde, waarmede de Noordamerikanen „het slechte nieuws" over de oorlog ontvangen. Roosevelt zeide, van mening te zijn, dat er thans een betere verstandhouding heerst in elk deel van het land en of wij het willen of niet dit een wereldomvattende oorlog is.

Sprekende over de grote strategie verklaarde hij, dat het eerste doel is den vijand zoveel mogelijk afbreuk te doen in de periode, gedurende welke het nodig is om zulk een meerderheid op te bouwen als de Verenigde Staten kunnen, een meerderheid, die — zoals hij zeide — behaald wordt (Washington, (AP) 11.2).

ROOSEVELT VRAAGT NIEUWE BEDRAGEN.

President Roosevelt vroeg aan het Congres om nog 5.430.000.000 dollar aan te besteden voor de steunverlening tot 30 Juni 1943. (Washington, (AP) 10.2).

VERKLARINGEN VAN MINISTER DALTON.

Hugh Dalton, de Britse Minister van Economische Oorlogsvoering, beschuldigde officieel Vichy-Frankrijk ervan toe te staan, dat voedsel en gasoline de As-troepen in Libye bereiken uit Tunis. Hij zeide echter, dat hij „nog niet in staat is te zeggen of deze goederen worden verzonden uit Frans Noord-Afrika of uit Frankrijk zelf".

Dalton zeide: „De algemeene bedoeling van de Duitse politiek in bezet Europa is geweest om aan de bevolking een rantsoen toe te staan, dat nauwelijks voldoende is om ervan in leven te blijven en veel minder is dan het Duitse volk krijgt".

Hij zeide, dat de Griekse Regering de Britse voedselverschepingen naar Hellas heeft verwelkomd, „doch dat zij noch onze Regering van mening is, dat deze actie op zichzelf voldoende is om een uiteindelijke oplossing te vormen voor de situatie, die in Hellas geschapen is door de systematische plundering van de Nazies".

De Minister zeide, dat in het bezette Europa de uitvoerbare surplussen worden vervoerd naar Duitsland, hoewel in zekere industriegebieden, waar de voedselproductie natuurlijk onvoldoende is en waar zich fabrieken bevinden die van belang zijn voor de Duitse oorlogsmachine, enkele voedselvoorraden worden ingevoerd. Over het algemeen is het daarom waar, als gezegd wordt, dat de stadsbevolking over al de bezette gebieden beneden het peil — en in sommige gevallen ver beneden het peil leeft van de standaard in Duitsland.

De toestanden zijn echter nog erger in Hellas en in sommige delen van Polen, alsmede in het gebied van Rusland, dat door de Duitsers bezet is, waar het met de dag duidelijker wordt, dat de honger het instrument is van de Duitse politiek.

Dalton zeide: „De meest volledige samenwerking is thans gevestigd met de Verenigde Staten om personen in neutrale landen op de zwarte lijst te plaatsen, die handelen voor de As. Er zijn regelingen getroffen voor het uitwisselen van inlichtingen betreffende personen of firma's in neutrale landen, die den vijand helpen, niet alleen tussen de Britse en Noordamerikaanse Regeringen, doch ook tussen de Britse en Noordamerikaanse diplomatieke missies in de Latijns Amerikaanse landen en in Europa" (Londen, (AP) 10.2).

HET VERSCHROEIDE-AARDE PROGRAM BEGINT IN SINGAPORE.

In een bericht uit Singapore meldde Exchange Telegraph, dat het verschroeide-aarde-program in Singapore begonnen is met het opblazen van alle olietanks en het in brand steken van rubber-, en conservenfabrieken in het Noordwestelijk deel van het eiland. (Londen, (AP) 10.2).

VAN DE STRIJD BIJ SINGAPORE.

Sergeant Ian Fitchett, de officiële Australische oorlogs-correspondent seinde op 9 Februari het volgende, gelijk gemeld door de Australische Associated Press:

De militaire positie van het eiland Singapore kon laat in de namiddag slechts beschreven worden als ernstig. De vijandelijke landingen volgden op een verpletterend gordijnvuur, dat gisterenavond om 22 uur tot een crescendo groeide na een middag van vernielend artillerie- en mortierenvuur. Kort na donker werden gisterenavond enkele van onze zoeklichten buiten gevecht gesteld. Zij waren onze enige middelen van observatie tot het opkomen der maan om 1 uur in de morgen.

Onze sterkst bezette posities aan de kust van de monding van de Kranji, lopende in Westelijke richting, werden volkomen ongestoord gelaten, doch aan elke flank werden granaten geworpen, die het naderen van troepen, welke die gebieden bezetten, moeilijk maakten.

Tegen 23 uur begon de vijand te landen. Nauwelijks werden de eerste Japanse landingstroepen bestreden, of de vijand begon in „horden" in te werpen, zoals de commandant van een bataljon zeide. Onze artillerie en machinegeweren veegden gedurende al deze tijd over de Straat en concentreerden zich ook op het strand aan de overzijde, doch de vijand scheen in groten getale te zijn. Zijn kanonvuur stortte zich intussen in onze posities. Het was een soliede trommelvuur, dat enkele uren voortduurde zonder ophouden.

Een kolonel van een Westelijke Australische machinegeweerbataljon deelde mij mede, dat volgens zijn mening de vijand stalen landingsvaartuigen gebruikte. Hij ontving rapport na rapport van de artilleristen, dat zij vlammenschichten zagen wanneer de kogels de stalen zijden van de boten troffen.

Deze landingen brachten onze voorste troepen spoedig in moeilijkheden en zij moesten zich terugtrekken naar een gelijke linie. Niettegenstaande de gevechten in de vroege morgen vond groep na groep, dat haar wegen waren afgesneden. Hierop ontstonden er een ogenblik talrijke kleine schermutselingen, waarbij artilleristen en anti-tankkanonniers zich bij de anderen voegden om zichzelven en hun uitrusting vrij te werken.

De versterkingen, die gezonden werden, bestonden uit Brits Indiërs, aangezien reeds alle overige Australiërs naar het landingsgebied gesneld waren.

De dageraad bracht licht voor de vijandelijke bommenwerpers. Zij vielen de gehele dag aan. De langste periode van de ochtend tot de namiddag om 16 uur, dat zij niet enkele vliegtuigen hadden, was 31 minuten.

Onze gevechtsvliegtuigen deden een dappere poging om de troepen te helpen, doch het was de oude geschiedenis. Zo is het de gehele dag doorgegaan met weinig definitieve binnenkomende berichten, met uitzondering van verwarde taal over wanhopige gevechten. Behalve met het artillerievuur kunnen wij weinig doen om hun vloed van boten naar het vasteland te beletten. De troepen hebben de gehele dag hun best gedaan. Doch het is het oude geval van reusachtige aantallen, die dun bezette linies verpletteren. (Singapore, (AP) 10.2).

Op last van den Algemeen Militair Commandant zal met ingang van heden de openbare weg, welke langs Hato in de richting van San Pedro loopt, worden afgesloten van de Oosthoek van het station gebouw der K.L.M. af tot een punt 500 meter ten Westen van de Westelijke hoek van het vliegkamp gelegen.
Op deze punten zullen waarschuwingsborden worden geplaatst.

Het nieuws van vandaag.

Vredesgeluiden is een vreemd woord geworden. En het klinkt onwaarschijnlijk op de dag, die volgt op de 10de Februari, welke voorbij gegaan is zonder de door Tokio beloofde Japanse parade in Singapore's straten. Maar vredesgeluiden weerklinken er, al zal op deze gronden door ons geen vrede gesloten kunnen worden. Het zijn nazie-vredesgeluiden: 1) een internationaal cartel van Franse en Duitse industriëlen, zo meldt Londen, wil op zakengronden een vrede gaan promoveren tussen de Verenigde Volken en hun vijanden; als drogreden wordt genoemd het feit, dat Japan alle rijke gebieden in de Stille Oceaan gaat nemen en zodoende binnen afzienbare tijd de wereld zal beheersen, waarna de Verenigde Volken tot een vrede geforceerd zouden worden (blz. 1); 2) uit Londen komt het bericht, dat Japan doende zou zijn een afzonderlijke vrede te sluiten met Nederlands Oost Indië; Japan zou daarbij Indië's onafhankelijkheid garanderen (alsof Nederland een vrede bij Japans of Duitslands gratie zou wensen) in „ruil" voor olie, bases en vele andere dingen. (blz. 1). Vergeten de vuige Japs, dat er op 1 Januari jl. te Washington een Verklaring van de Verenigde Volken werd opgesteld, welke ook door Nederland (Alexander Loudon) werd getekend, en waarvan artikel 2 zegt, dat geen der ondertekenaars een afzonderlijke vrede zal aangaan?

De strijd bij Singapore wordt door Ian Fitchet beschreven op blz. 1. Op het eiland en te Johore Bahru zitten 100.000 Japanners, Volgens Tokio zitten de Japanners op $5\frac{1}{2}$ mijl van de stad. In elk geval wordt alles danig vernietigd, de verschroeide aarde politiek wordt ook door de Britten gevolgd bij hun terugtocht (blz. 3).

De aankomst van Noordamerikaanse troepen te Wellington, Nieuw Zeeland, wordt gemeld (blz. 3). Dit is strategisch van groot belang. In de eerste plaats moet men dit zien in verband met een telegram uit Londen (blz. 3) betreffende de bijeenkomst van de Zuidzeeraad, die beslissingen heeft genomen ten aanzien van de verdediging van Indië en Australië. Dit telegram van Indië en Australië houdt al rekening met de val van Singapore. De commentators hebben al weken lang betoogd, dat na de val van Singapore Indië practisch niet meer te houden is, al zal sterk Java het een lange tijd kunnen volhouden. De zeeroutes, die door de onderscheidene zeeën lopen welke tussen Azië en Australië liggen (Indische Oceaan, Java-, Sawoe-, Timor-, Alfoeren-, Ceramzee, de Zee van Celebes en de Zuidchinese Zee, de Straat Makassar, de Molukkenstraat, de Straat Karimata en de Straat van Malakka) worden door de val van Singapore tenminste hachelijk, en bij een verdergaande agressie op Indië onmogelijk. De enige bevoorradingsroute moet daarna dus gaan door de Tasman-zee tussen Australië en Nieuw Zeeland. Deze Tasman-zee is een prachtige verkeersroute, schoon wat ver om. De breedte van Wellington tot Sydney is ruim 1200 mijl. Midden boven de Tasman-zee ligt La Nouvelle Calédonie, een paar onverdedigde eilandjes van de Vrije Fransen, een duizend mijl van Sydney en een soortgelijke afstand van Wellington (actie radius van bommenwerpers 1200 mijl).

Indië voert Oorlog.

Het gehele defensie-systeem rust op Java.

De defensie van Nederlands Oost Indië is altijd een reusachtig probleem geweest. Reeds in 1912 benoemde het moederland een commissie om dit probleem te bestuderen en in 1913 kwam het verslag daarvan gereed. De commissie beval aan, dat het grondbeginsel waarop de defensie toen reeds rustte een energieke defensie van Java alleen zou worden veranderd in die mate, dat de defensie van Oost Indië hoofdzakelijk zou rusten op de vloot en, gezien de beperkingen van personeel en financiën, de vloot behoorde te worden uitgebreid en versterkt ten koste van het leger.

De functie van het leger zou dan voornamelijk moeten zijn: het verdedigen van vlootbases en de zetel der Regering. Deze aanbevelingen vielen echter niet in goede aarde bij het Departement van Koloniën. Minister Pleyte hield vol, dat in elk defensieplan de rol van het leger de grootste zou moeten zijn. Aangezien het leger echter niet groot genoeg was voor de defensie van alle eilanden, behoorde men zich te wijden aan het onneembaar maken van Java alleen.

Enige tijd scheen de Nederlandse Regering een politiek te hebben aangenomen van waakzaam wachten. Indien men misschien geen vertrouwen stelde in de Volkenbond scheen men tenminste te wachten om te zien welke gebeurtenissen zich zouden voordoen alvorens actief de taak te hervatten voor het ontwikkelen van defensie-plannen. Het was de gespannen situatie in de Stille Oceaan, die de Regering tenslotte wederom aan het werk zette. Men scheen toen een aanval te vrezen op Oost Indië, aangezien een defensie-commissie, die in 1920 gevormd was, verklaarde, dat een directe aanval de meest ernstige bedreiging zou zijn voor de veiligheid van Indië. De commissie ging er echter van uit, dat de internationale positie van Oost Indië het zeker maakte, dat bij een conflict in de Stille Oceaan Nederland niet alleen zou staan. Men vormde daarom een schema voor strijdkrachten, die, in afwachting van buitenlandse hulp, de eerste schok van een aanval zouden kunnen opvangen. Een marine-wet, die op dit rapport gebaseerd was, veroorzaakte een intense belangstelling van het publiek.

Een grote campagne werd, voornamelijk door de Socialisten, ertegen gevoerd. Toen tenslotte gestemd moest worden op 25 October 1923 won de oppositie met het geringe verschil van 1 stem.

Marinewet 1924.

Met de introductie van een nieuwe marine-wet in 1924 ging de Regering van een ander standpunt uit. Bij de besprekingen van de vorige wet had de Minister van Koloniën die taken uitgestippeld, waarvoor de defensiestrijdmacht gereed moest zijn:

1) Het behoud van wet en orde in Nederlands Oost Indië;

2) Het behoud der neutraliteit in een oorlog, waaraan Nederland geen deel zou nemen; en

3) Het absorberen van de eerste schok, ingeval van een directe aanval.

Het derde doel werd nu achtergelaten en de nieuwe wet vroeg om een vloot, die in staat zou zijn de neutraliteit te bewaren, doch niet om de defensie tegen een aanval. De wet werd aan de Volksraad voorgelegd om advies, doch werd daar ernstig becritiseerd, zowel door hen, die zich verzetten tegen enige defensie als door hen, die een veel krachtiger defensie wensten. Hoewel de wet de goedkeuring verkreeg van de Volksraad werd zij daarop niet onderworpen aan de mening van de Staten Generaal, om de reden — volgens de verklaring van den Minister van Marine voor de Eerste Kamer — „dat het werk van Genève een definitief defensie-plan, dat zich uitbreidt over een aantal jaren, ongewenst maakt".

Invloed van de Volkenbond.

De Nederlandse Regering legde tenslotte zekere beginselen voor de defensie en legde deze in de lente van 1927 voor aan de Volksraad. Volgens de mededeling had de defensiemacht van Oost Indië een tweeledige functie: **ten eerste**, het behoud van het Nederlandse gezag in de Archipel tegen wanorde of opstanden en de verzekering van vrede en orde, en **ten tweede**, de vervulling van de Nederlandse militaire verplichtingen als lid van de Volkenbond. De organisatie en uitrusting van de defensie-strijdkrachten worden gebaseerd op het beginsel, dat de eerste taak hoofdzakelijk bij het leger berust, dat het behoud van de neutraliteit op Java de taak is van het leger, gesteund door de vloot en dat in de Buitengewesten dit de taak is van de vloot op speciale trefbare punten gesteund door het leger. Onder deze trefbare punten buiten Java werden genoemd de oliecentra Tarakan en Balikpapan. De Regering in het Moederland had deze mededeling naar de Volksraad gezonden, slechts opdat deze ervan zou weten, doch de Volksraad keurde een resolutie goed, waarin verklaard werd, dat de Regering geen concrete plannen moet vormen welke gebaseerd zijn op deze beginselen zonder hierover eerst het advies van de Volksraad te winnen.

De principes voor de defensie werden aan uitgebreide debatten onderworpen in het zittingsjaar 1929-1930, toen de Regering concrete plannen voorlegde, die hierop gebaseerd waren en een post voegde in de begroting voor de eerste stappen ter uitvoering van deze plannen. Hoewel de Volksraad de post goedkeurde, werd duidelijk de ontevredenheid getoond, zowel met de door de Regering gevolgde procedure als met de principes voor de defensie.

Eerste bedreiging van Indië bij Mandsjoerijse quaestie.

Intussen werd weinig gedaan voor de uitvoering van de defensie-plannen, zelfs niet toen bij de Mandsjoerijse quaestie vrees ontstond voor de veiligheid van Indië. De wereld-depressie van 10 jaar geleden trof Indië zwaar en de Regering werd gevat tussen twee tegenstrijdige verlangens. Namelijk, om een conservatieve en financiële politiek en om de defensie van Indië te versterken. Tot 1936 had het verlangen voor economie de overhand. Verschillende commissies werden benoemd om de mogelijkheid van het reduceren der defensiekosten te verminderen. Doch in 1936 week men af van de financiële politiek en aanvaardde men een program voor een krachtige bewapening. Met de uitvoering van dit program werd energiek begonnen. Verschillende factoren droegen bij in deze verandering van politiek. Het mislukken der ontwapeningsbeweging, de verovering

van Abessinië door de Italianen, het falen van de sancties van de Volkenbond en de toenemende spanning in de wereldpolitiek. Door alle groepen werd het defensieprogram thans gesteund.

Vlootuitbreiding te laat begonnen.

Terwijl de wereldsituatie steeds slechter werd en de Nederlanders zich er meer van bewust werden, dat zij niet zeker zouden kunnen zijn van buitenlandse hulp, indien Indië wierd aangevallen, ontstond de aanhoudende roep voor de bouw van slagschepen. De Nederlandse Regering zwichtte tenslotte voor deze eis. In Augustus 1939 maakte men bekend, dat aan de Staten Generaal een plan zou worden voorgelegd voor de bouw van 3 slagkruisers van 27.000 ton elk tot een bedrag 71.000.00 gulden. Het voorstel voorzag ook in enkele andere benodigdheden tot een bedrag van 283.000.000 gulden. De voltooiïng van het gehele program was gesteld op 1944, wanneer naar verwachting de spanning in de Stille Oceaan het grootste zou worden, gezien de nadering van de dag, dat de Verenigde Staten zich van de Philippijnen zouden terugtrekken. Het voorstel werd op 29 April 1940 door de Volksraad goedgekeurd. Spoedig daarop had de invasie van het Moederland plaats door de Duitsers, zodat het gehele vlootbouwprogram in onzekerheid gedompeld werd.

Geen dienstplicht.

Nu het Moederland onder de laars ligt van den veroveraar werd vanzelfsprekend de defensie zo krachtig mogelijk ter hand genomen, vooral toen steeds meer bleek, dat Japan met zijn „invloedssfeer" in Oost-Azië begerige blikken had laten vallen op de Oost Indische Archipel.

Hoewel de dienstplicht in Indië sedert 1923 enkel voor Europese Nederlanders tussen de leeftijden van 18 en 32 jaar bestond, was men er echter zelfs na de val van het Moederland niet toe overgegaan de dienstplicht in te voeren voor Indonesiërs.

Wel bestond er voor inlanders gelegenheid dienst te nemen in zogenaamd „Kort Verband". En het moet gezegd worden, dat hiervoor geweldige animo bestond zowel in aantal als in plichtsvervulling. De inlander ging volgens deze regeling één jaar vrijwillig in actieve dienst en stond daarna gedurende 10 jaar ter beschikking van het land om in tijd van nood de wapenen op te nemen. Op deze wijze kreeg de Regering alsnog de beschikking over een krachtige legergroep.

Tevens waren nieuwe plannen gevormd door de militaire overheid voor de verdediging van Nederlands Indië tegen een aanval. Welke deze waren blijkt wel uit de volgende woorden, die wijlen Luitenant Generaal Gerardus J. Berenschot vóór het ongeluk, waarbij hij zo rampzalig omkwam, zeide in de Volksraad.

„Men heeft de veronderstelling geuit, dat er uitsluitend aan de verdediging van Java wordt gedacht en niet aan die van Sumatra: deze veronderstelling is te enenmale onjuist.

Niet alleen Java, Ambon en Menado zullen worden verdedigd, maar geheel Nederlands-Indië.

De versterking van mankracht op Java, om bij dit eiland te blijven, dient dan ook niet uitsluitend ter betere verdediging van dit eiland, maar alweer van geheel Nederlands-Indië. Immers, op Java bevinden zich de arsenalen van de weermacht, de werven en dokken voor de vloot, het merendeel der industrieën welke voor de weermacht werken, de regeringszetel, kortom alle organen welke nodig zijn om het optreden van land-, lucht- en zeestrijdkrachten, op Java zowel als daarbuiten, mogelijk te maken.

Hoe aantrekkelijke objecten Sumatra een agressor ook moge bieden, nog aantrekkelijker zou het voor hem zijn, wanneer hij met weinig moeite Java zou kunnen overmeesteren, omdat hij daarmee in feite geheel Nederlands-Indië in handen zou krijgen: het is dus duidelijk, dat het voor geheel Nederlands-Indië van eminent belang is de veiligheid van Java krachtig te verzekeren. Zolang onze schepen, vliegtuigen en landstrijdkrachten op Java kunnen steunen, zullen zij de strijd voor het behoud van de Buitengewesten kunnen aanbinden en voortzetten.

Dit is de reden, waarom aan Java zoveel aandacht wordt besteed.

Soortgelijke redenen gelden voor de andere krachtig versterkte of nog te versterken gebiedsdelen: er is niet de geringste gedachte aan achterstelling van de Buitengewesten.

De na 10 Mei 1940 plotseling ontstane gebruikelijke geheimzinnigheid der militaire overheid, laat eigen volk ook in Indië in het onzekere.

Tot hier Generaal Berenschot. Men ziet dus, dat ook thans het defensiesysteem van Indië nog op Java rust. Wat betreft de bizonderheden daarvan weten buitenstaanders niet veel. Vooral na het verraad in het Moederland heeft de militaire overheid in de Nederlandse gebiedsdelen zich in grote geheimzinnigheid gehuld, hetgeen wij zelfs op ons kleine Curaçao kunnen zien. Men denke maar aan de mededeling van de censuur van onlangs, dat er niet eens melding van kan worden gemaakt, dat Kolonel die of Kapitein die op dat en dat feest geweest is.

Indien wij weinig weten van de weermacht van Curaçao is het des te moeilijker bizonderheden te kennen van de Indische.

In een ons verleden week van bevriende zijde toegezonden „Algemeen Indisch Dagblad" (attentie Razende Roland) vinden wij echter een kort overzicht van hetgeen de laatste tijd is tot stand gekomen. Dit overzicht werd overgenomen uit de memorie van antwoord op het verslag van de Volksraad over de aanvullende Indische oorlogsbegroting van het vorig jaar:

„Bij de infanterie, artillerie, genie en militaire luchtvaart zijn nieuwe onderdelen opgericht, uitgerust en bewapend met modern materieel; onder meer is een proef-valschermafdeling opgericht.

De mechanisering en motorisering hebben belangrijke vorderingen gemaakt. Een deel van de infanterie is gemotoriseerd terwijl de motorisering van de cavalerie voor enkele onderdelen reeds is en voor de overige binnenkort zal zijn voltooid. Het tractiemateriëel van de artillerie onderging aanzienlijke verbetering.

De bezettingen en de materiële uitrusting van de oliegebieden werden versterkt; het aantal batterijen ter verdediging van de vlootbasis onderging uitbreiding. Enige oorlogsbases van de militaire luchtvaart zijn geheel gereed gekomen, andere (die ten dele reeds bruikbaar zijn) naderen haar voltooiïng. De verdediging van de vliegvelden tegen aanvallen van luchtinfanterie werd gereorganiseerd.

Op Java zowel als in de Buitengewesten werden vele stellingen gebouwd, waarin verschillende werken in gewapend beton zijn uitgevoerd.

Ten slotte worden regelmatig zendingen oorlogsmateriaal, w.o. vliegtuigen, ontvangen. Te verwachten is, dat verdere uitzendingen een regelmatig verloop zullen hebben.

Het is niet duidelijk wat door de leden, die betwijfelden of de uitrusting en de oefening van de leger, zowel van het beroepspersoneel als van de dienst- en reserveplichten, thans voldoende berekend zijn op de nieuwe wijze van oorlogsvoering, wordt bedoeld.

Het mag toch als algemeen bekend worden verondersteld, dat met voortvarendheid wordt gewerkt aan de modernisering van het leger. Daartoe zijn belangrijke bestellingen geplaatst — gedeeltelijk afgeleverd — waarbij ten volle is rekening gehouden met de ervaringen opgedaan bij de strijd in Europa en elders, in het bizonder voor wat betreft de betekenis van tanks en duikbommenwerpers. Ook bij de opleiding en oefening wordt daarmede rekening gehouden.

Uiteraard zal, zolang het bestelde materieel nog niet volledig in Indië is aangekomen, de nieuwe uitrusting incompleet, en de oefening nog onvolmaakt zijn. Hieruit mag echter geenszins worden geconcludeerd, dat het Koninklijk Nederlands-Indische leger thans niet met succes oorlog zou kunnen voeren; dat zulks wel degelijk mogelijk is, toonde het Griekse leger, dat het een land binnenvallenden overmachtigen en beter bewapenden vijand wist terug te werpen".

Dit overzicht is echter van een jaar geleden en sedertdien werd in Indië vele nieuwe oorlogsmaterialen ontvangen, terwijl thans na het uitbreken van de oorlog in de Stille Oceaan in samenwerking met de Geallieerden snel nieuwe versterkingen werden aangevoerd. Met de vestiging van het Geallieerde commando op Java kan en mag dan ook worden verondersteld, dat op dit eiland de krachten worden samengetrokken voor het weerstaan van de Japanse agressie.

Curaçao.

HET VRAAGGESPREK OVER INDIË.

Het vraaggesprek voor de radio dat vanavond zal worden gehouden zal geschieden door Mevrouw De Beaufort met Mevrouw Vrijburg-Süthoff daar Mevrouw Mr. Van der Laan wegens lichte ongesteldheid verhinderd is.

DE ZIEKTEREGELING GEWIJZIGD.

In de Openbare behandeling in de Staten van Curaçao op 15 Januari 1942 zijn enige wijzigingen in de Ziekteregeling aangenomen.

De belangrijkste hiervan is, dat voortaan ook de kosten van geneeskundige behandeling, vervoer in verband met ziekte, genees- en verbandmiddelen voor ziekten, welke geen arbeidsongeschiktheid hebben veroorzaakt, krachtens de Ziekteregeling vergoed worden. Tandheelkundige behandeling door een tandarts komt evenals voorheen niet voor vergoeding in aanmerking.

Deze wijziging heeft terugwerkende kracht tot 1 Januari 1941.

COCKTAIL-PARTIJ BIJ BRAZILIAANSEN CONSUL.

Gisteravond werd ten huize van den Braziliaansen Consul alhier, den heer Julius L. Penha den Braziliaansen Ambassadeur in Venezuela, Zijner Excellentie Francisco Negrao de Lima en echtgenote bij gelegenheid van hun bezoek aan Curaçao een cocktail-partij aangeboden. Behalve enige familieleden van den heer Penha zaten mede aan de Heer en Mevrouw Van der Laan, de Heer en Mevrouw Noorduyn, Mevrouw Oppenheim, de Heer en Mevrouw Franco Almeida en de Heer en Mevrouw Wenckebach.

SURINAAMSE TENTOONSTELLING.

Zaterdag, 21 Februari, en Zondag, 22 Februari zal de Surinaamse tentoonstelling gehouden worden in de lokalen van de Bisschoppelijke Nijverheidsschool, gelegen op het erf van het Brion-Theater.

DE ZOUTMAATSCHAPPIJ „BONAIRE".

Dezer maanden werd te Curaçao opgericht de zoutmaatschappij „Bonaire" N.V. een maatschappelijk kapitaal van ƒ 100.000. De oprichters zijn de heren Jose Maria Francisco Martijn, Ernesto Cecilio Martijn en Charles Baggs Debrot, die tevens als directeuren zullen optreden. De heren Gilberto Zacarias de Jongh en John Menge werden tot commissarissen benoemd. Het doel der vennootschap werd als volgt omschreven: het exploiteren en doen exploiteren van bedrijven, het winnen van en handeldrijven in zout en meer speciaal de exploitatie van de zoutpannen aan de Lage Westkust op Bonaire, Nederlands West-Indië, het fabriceren van andere fabrikaten en het verrichten van al hetgeen daartoe behoort of daarmede in verband staat, daaronder begrepen het deelnemen in, alsmede het beheer voeren over andere soortgelijke ondernemingen, alles in de meest ruime zin des woords.

Dat deze maatschappij werd opgericht is een verheugend feit vooral voor het eiland Bonaire, dat heus wel enige activiteit van de kant der zakenlui gebruiken kan.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Sociëteit Groot Kwartier:** Kinderbioscoop: Voor de kinderen van de Nederlandse Contract Arbeiders zal er Zaterdag 14 Februari as. een kindervoorstelling gegeven worden in de Sociëteit. De voorstelling begint om 18.30 uur.

— **Onderwijzersvereniging „Don Bosco:** Morgen, Donderdag, zal de vereniging Don Bosco haar jaarvergadering houden in het clubgebouw San Tarcisio te San Mateo. De vergadering begint om 17 uur precies.

IETS NIEUWS IN WEST END.

West End is met een nieuw soort journaal begonen, een vraag en antwoord rubriek. Een zekere mijnheer Kaltenborn beantwoordt verschillende vragen, die hem uit geheel Amerika toestromen. De beantwoording wordt dan tevens zoveel mogelijk geïllustreerd. Het is een practische propaganda. De vragen van den gewonen man, waarover gedurig gesproken wordt, vinden in dit soort journaals een bevredigende beantwoording. In Amerika nam deze propaganda een hoge vlucht. Ook voor Curaçao lijkt ons het wel geschikt, want ook hier stellen de mensen zich onderling vele vragen, die nu op een voor deze tijd juiste wijze beantwoord worden op aanschouwelijke wijze.

BELANGRIJKE VOETBALWEDSTRIJD OM HET KAMPIOENSCHAP VAN CURACAO.

Op Zondag 15 Februari a.s. zal op het terrein te Mundo Nobo een der grootste plaatselijke wedstrijden worden gespeeld en wel tussen de verenigingen S.U.B.T. en Jong Holland om het voetbalkampioenschap 1941 van Curaçao.

Dat deze wedstrijd zo belangrijk zal zijn, ligt in het feit dat S.U.B.T. geen enkele wedstrijd in de competitie heeft verloren en met één punt een kleine voorsprong heeft op Jong Holland.

Hierdoor moet Jong Holland de wedstrijd winnen om kampioen te worden. Beide verenigingen zijn vast besloten op sportieve wijze dit jaar het kampioenschap te winnen.

Het vorig jaar was de verhouding precies eender, maar Jong Holland wist op beslissende wijze van S.U.B.T. te winnen. S.U.B.T. heeft slechts gelijk te spelen om kampioen te worden, daar bij gelijk spel beide verenigingen één punt krijgen.

Teveel gezegd is het dus zeker niet dat de kampioenschapswedstrijd zeer interessant zal worden. Beide clubs zijn druk aan het trainen en naar men zegt, moeten beide ploegen in zeer goede conditie zijn.

De wedstrijd zal aanvangen om 16.30 uur, terwijl de toegangsprijzen zijn vastgesteld op ƒ 1.00 en ƒ 0.50.

Na afloop van de wedstrijd zullen de prijzen voor de behaalde kampioenschappen worden uitgereikt, d.w.z. aan de kampioen reserve A-klasse, in casu Scherpenheuvel 2, de kampioen B-klasse in casu Arsenal, de kampioen C-klasse in casu Scherpenheuvel 3 en aan de kampioen van de Juniores Jong Holland zal 11 medailles worden uitgereikt.

REDACTIE ONTVING INTERESSANTE BRIEF.

Een arbeider, die onbekend wenst te blijven schrijft ons:

„Naar aanleiding van het artikel in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 28 Januari jl. „Lonen moeten rechtvaardig zijn", zou ik gaarne het een en het ander willen opmerken. Wat is rechtvaardigheid? Wat de een rechtvaardig noemt, noemt een ander onrechtvaardig. Volgens mijn intuïtie, is een definitie van rechtvaardigheid niet met een pen te beschrijven. Rechtvaardig denken of handelen is een gevoelsuitdrukking, een bovenmenselijke uitstraling. Ik geloof niet, dat een volmaakt Christen onrechtvaardig kan zijn en dat een mens, die Gods schepping van alles ontkent, altijd rechtvaardig zal zijn. En aangezien misschien geen mens een volmaakt Christen is, zullen we ook nimmer rechtvaardigheid in de volste zin des woords door mensen zien uitgevoerd. Mochten er toch volmaakte Christenen zijn (neem me deze twijfel niet kwalijk s.v.p.) dan heeft deze kleine groep zo weinig te vertellen, dat ze practisch geen invloed op de grote massa heeft, vooral als het nog geen kopstukken in de maatschappij zijn.

Mochten de vruchten van deze oorlog goede Christenen voortbrengen (in nood leert men bidden) dan spreekt het voor mij vanzelf, dat de aanhaling door u van Paus Leo XIII „Ieder werkman moet van zijn loon kunnen leven" in de practijk bewaarheid wordt, als gevolg van de lessen, die de men heeft geleerd. Met een pennestreek maakt u zich vrij van „een chirurg moet meer verdienen dan een boodschappenloper". Waarom?

Een chirurg, die chirurg wordt, omdat hij veel geld moet verdienen kan tot goede resultaten komen, maar een chirurg, die uit liefde tot de mensheid, als helper van lijdenden chirurg wordt, zal een beter chirurg zijn, terwijl deze laatste vermoedelijk niets om zijn loon zal geven.

Van een loopjongen geldt hetzelfde. God schiep èn den chirurg èn den loopjongen, beiden als mens en de mens maakte èn den chirurg èn den loopjongen.

Hoeveel goede koppen van de klompenschool gingen niet verloren in de massa, omdat vader arm was en hoeveel suffers van de standingschool werden grootheden in de maatschappij, omdat papa rijk was? Misschien werd u door de tekenen des tijds geïnspireerd uw stuk te schrijven. Veel begint er op te gelijken, dat een kentering plaats heeft. De ogen van velen gaan nu reeds open, kijk maar naar de mensen van de schepen. Jong en oud, onverschillig in welke rang ontvangen dezelfde oorlogsbijslag. Waarom dan ook niet de salarissen? (Neen, mijnheer de redacteur, noem mijn naam niet, ik hoor het al: „Kruisigt hem, kruisigt hem".)

Het werk van een schipper is belangrijk, dat van een matroos minder belangrijk. Men geeft toe, dat een schip niet vaart zonder schipper, maar ook niet zonder matrozen, dus volgens mij alle twee even belangrijk. Waarom dan de een meer dan de ander? Komt zo'n zelfde schipper van een schip op het droge (kantoor), dan moet hij nog meer verdienen dan degene, die met nacht en ontij in gevaren kan verkeren. De redenering van „de een is meer ontwikkeld dan de ander en heeft meer behoefte, is weer hetzelfde als met den chirurg en den boodschaploper. God schept; de mens ontwikkelt zelf naar de omstandigheden, waaronder hij wordt groot gebracht.

Vanzelfsprekend, ieder kan geen chirurg of schipper worden, maar dit geldt ook voor loopjongen of matroos. Ik begon nl. zo ongeveer als loopjongen voor een tientje in de maand en toch zou ik voor hetgeen wat ik nu heb, wat heel wat meer is dan een tientje, niet weer dat baantje van voorheen willen hebben. Dus mijn roeping was iets anders dan loopjongen. Ieder gezond mens kan leven van het voedsel, dat de aarde voortbrengt en wonen in krotten of in paleizen, zoals de omstandigheden zich voordoen. Als den werkman dezelfde ideeën als die van een beter gesitueerde van kinds af aan bijgebracht worden, kan hij zich evengoed de manieren aanwennen èn leven èn wonen in paleizen als elk ander. De uitzonderingen zijn er bij die zich geen arbeider noemt.

Volgens mij zijn we allen „arbeider" en het verschil in standing is weer gemaakt door de mensen zelf. Een chef, die zegt, laat mij dan maar weer ondergeschikte worden, had nooit chef moeten worden.

Dit ben ik met u eens, we kunnen allen niet hetzelfde ontvangen. Een boodschapjongen heeft geen instrumenten, spreekkamer etc., nodig. Een chirurg geen fietsbak, maar wel heeft ieder een lichaam, dat door hetzelfde voedsel en dezelfde beschutting in stand gehouden kan worden.

Tijd ontbreekt me mijn gedachten de vrije loop te laten en ze neer te schrijven. Ik heb getracht aan te tonen, dat verdienen bijzaak is, wanneer we uit liefde voor een vak den mens of der maatschappij willen dienen, waardoor elk mens geholpen wordt om te leven.

Rechtvaardigheid zal dan zegevieren zonder dwang of wetten.

Naschrift.

Het ingezonden stuk van den onbekenden arbeider is ons zeer welkom. Het is een weerklank van hetgeen er leeft in het hart van het volk, en zo'n klank is te kostbaar dan dat we er niet al onze aandacht aan zouden besteden. Kostbaar zijn deze ontboezemingen, want ze geven weer wat er omgaat in een eenvoudig mens. Ook het hart van een gewonen arbeider hunkert naar geluk en dat is natuurlijk, want 's mensen hart is voor het geluk geschapen. Een eerlijk mens, óók al heeft hij geen bizondere ontwikkeling, snakt naar rechtvaardigheid, naar grootheid, naar liefde. En die verlangens zijn door God in zijn hart gelegd.

Een kind bij vader en moeder voelt nog weinig van het gemis aan rechtvaardigheid in de wereld, ofschoon zijn kinderhart al gauw in opstand komt, als hij meent thuis of op school onrechtvaardig te zijn behandeld. Maar nauwelijks is de kinderschoenen ontwassen en kennis makend met het wrede leven (let wel met het heerlijk-schone leven door de mensen zo wreed gemaakt), wordt zijn rechtvaardigheidsgevoel al dadelijk op een harde proef gesteld. En het is een echte uiting van het bedrogen mensenhart om zoals onze geachte inzender het zo tekenend uitdrukt: „rechtvaardig denken of handelen is een bovenmenselijke uitstraling."

Zeker, er is veel onrecht in de wereld. Er is schreeuwend onrecht. Wij hebben het in de catechismus al geleerd: „Den arbeider zijn rechtvaardig loon onthouden, is een wraakroepende zonde."

Juist omdat het ingezonden stuk van onzen vriend arbeider de stem van de arbeidende stand weergeeft en de vinger legt op een onzer diepste maatschappelijke wonden, willen wij meer dan een kort naschrift aan wijden. Bovendien worden er verschillende fundamentele quaesties in aangeraakt, die zo maar niet met een enkel woord kunnen worden verklaard. Wij willen daarom in een paar artikelen de volgende vragen beantwoorden:

1o. Wat is rechtvaardigheid?
2o. Wat is rechtvaardig loon?
3o. Moet er standsverschil bestaan?

Misschien dat na het behandelen van deze vragen de moeilijkheden van onzen geachten inzender en van vele anderen, die hetzelfde denken doch niet schrijven, er minder groot zullen worden.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	51.75	54.—
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

VEILIG VERKEER.

Helpt mede het aantal verkeersongevallen te verminderen. Rijdt voorzichtig en bedachtzaam.

Van de Fronten.

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het militaire communiqué maakt melding van een reeds medegedeeld feit: „De Japanse landing in de nabijheid van Makassar. Den Japanners werden verliezen toegebracht (de G.P.D. voegt hieraan toe: in dit officiële communiqué wordt niet gewaagd van de val van Makassar, die gisteren reeds door het persbureau Aneta werd geseind evenals door de Amerikaanse persbureaux).

Het vechten duurt voort. De Japanners maakten verkenningsvluchten boven Noord Sumatra en West Java. Japanse bommenwerpers op weg naar Soerabaia werden tegemoet gevlogen door onze gevechtsvliegtuigen met het gevolg, dat zij Soerabaia niet hebben bereikt. Een aanval op Fak Fak op Nieuw Guinea veroorzaakte lichte materiële schade. Bij de aanval op Batavia van Maandag werden 3 onzer vliegtuigen neergeschoten en 4 leden der bemanningen gedood" (Batavia, G.P.D. 11.2).

COMMUNIQUE VAN WASHINGTON.

Het communiqué van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, gebaseerd op berichten, die tot het middaguur ontvangen werden, luidt als volgt:

1. **De Philippijnen:** In een boodschap aan het Departement van Oorlog legde Generaal MacArthur de nadruk op de grimmige vastberadenheid van zijn Amerikaanse en Philippijnse troepen. Het noemen van 5 veteranen Japanse divisies op het Batan-schiereiland, behalve nog vele steun biedende troepen en de landing van versterkingen in de gebieden aan de Golf van Lingayen, geeft te kennen, dat zij zich gesteld zien tegenover grote overmacht.

De gevechten gedurende de laatste 24 uur op Batan hadden bij tussenpozen plaats, doch droegen een biezonder verwoed karakter. De vijand leed hevige verliezen. Ook werden in de laatste 24 uur 7 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. Dit brengt het totale aantal vijandelijke vliegtuigen, dat positief-bevestigd in de Philippijnen neergeschoten werd sedert het begin van de oorlog in de Stille Oceaan, op 163. Vele andere werden getroffen en mogelijk vernield, doch het verlies daarvan is niet definitief bevestigd.

Het belegeringsvuur, dat gericht is op onze forten vanuit verborgen vijandelijke batterijen langs de kust van Cavite, duurde voort. Het tegenvuur van onze batterijen boekte enkele uscessen.

2. **Hawaii:** De bevelvoerende Generaal van het Hawaii Departement deelt mede, dat het Noordamerikaanse transportschip „Royal T. Frank" van het leger tot zinken is gebracht door een torpedo, welke op 28 Januari door een vijandelijke duikboot in het gebied rond Hawaii werd afgeschoten. 29 Personen worden vermist en men gelooft dat zij verloren zijn. 33 Schipbreukelingen bereikten een haven van Hawaii.

De „Royal T. Frank" was een klein vrachtschip van 224 netto ton, dat tussen de eilanden in de wateren van Hawaii opereerde. Normaal kon het een beperkt aantal passagiers vervoeren.

3. **Nederlands Indië:** In een betrekkelijk kleine luchtactie ontmoette een kleine formatie P-40 gevechtsvliegtuigen een vlucht van Japanse bommenwerpers. Bij het ontstane luchtgevecht werd 1 vijandelijk vliegtuig vernield. Geen van onze toestellen werd beschadigd.

4. Er is niets te vermelden van andere gebieden (Washington, (AP) 10.2).

JAPAN EIST DE OVERGAVE VAN SINGAPORE.

Duizenden strooibiljetten, waarin wordt aangedrongen op de capitulatie van de Britse strijdkrachten, werden door Japanse vliegtuigen verspreid boven Singapore. (Tokio, (AP) 10.2).

DE STRIJD IN SINGAPORE.

Ooggetuige-verslag van den AP-correspondent.

19.30 uur (8 uur Cur. Tijd): Van de dageraad tot de schemering zijn de Japanse indringers zeer versterkt door nieuwe landingen van de overzijde van de Straat van Johore en slaan zij met toenemende furie naar de Britse verdedigers, die terugvallen van de buitenste ring van Singapore's defensies onder de meedogenloze vijandelijke lucht- en landaanvallen.

In het uur van een nabijzijnde ramp vochten de Imperiale strijdkrachten bitter en koppig en lieten zij de indringers duur betalen voor elke duim gronds. De afweerbatterijen bleven onwrikbaar staan, doch nog steeds kwamen de horden van zware bommenwerpers aanzetten. Het was een dag van terugtrekkingen, ook voor het internationale pers-corps. De militaire zegsman gaf zijn dagelijkse bespreking over de situatie voor een audiëntie van 3: de vertegenwoordigers van 2 plaatselijke nieuwsbladen en mijzelf. 14 Dagen lang was ik de enige Noordamerikaanse nieuwsman in Singapore en heden hebben Britse correspondenten van de United Press en de Australische vertegenwoordiger van International News Service zich gevoegd bij den Directeur van Reuter en verschillende Australische correspondenten op een schip, dat vertrok.

Ik keek laat in de namiddag neer op Singapore naar een toneel van treffende contrasten. In het Noorden steeg een zwarte kolom rook hemelwaarts van brandende olietanks en bood een sombere achtergrond voor het platform waarop een grimmig drama een hoogtepunt bereikte. De kanonnen van beide partijen hielden een ogenblik op met de bestoking, doch in en uit de vliedende rookwolken doken Japanse duikbommenwerpers om de laatste ladingen van de dag af te werpen alvorens de duisternis hen terug zou roepen naar hun bases. Nabij het midden van het toneel stegen wolken van lichtgrijze rook op van conservenen andere fabrieken, die door haar eigenaars in brand waren gestoken om te voorkomen, dat zij in handen van den vijand zouden vallen. Het toneel in het Zuiden is onnatuurlijk kalm. In de verte kronkelde een rookpluimpje langzaam omhoog boven de vissersdorpen op kleine Nederlandse eilanden, die in de Straat van Malakka verspreid liggen tussen Singapore en Sumatra. In de haven van Singapore voeren stoomschepen, Chinese jonken, Malakka vissersvaartuigen en sampans naar de ankerplaats precies als toen ik een jaar geleden over de waterkant keek.

Men gelooft, dat de vijandelijke troepenmacht op het eiland zelf en vlak aan de overzijde van de Straat bestaat 100.000 man en met de overweldigende overmacht in de lucht gestadig het veroverde gebied uitbreidt.

In de vroege morgenuren gloeiden en branden rood langs de Noordelijke kust van het eiland en later op de dag stegen grijze wolken en zwarte kolommen op uit de meer naar voren gelegen gevechtsgebieden. De landingen van den vijand werden uitgevoerd in stalen schepen. Hoever de indringer in Oostelijke richting voortgang had gemaakt van het gebied rond Kranji Mandai werd niet officeel bekend gemaakt. Enige doorsijpeling in Oostelijke richting werd echter sedert Maandag toegegeven. De overweldigende Imperiale strijdkrachten, Britten, Australiërs en Indiërs, hielden op grootse en dappere wijze stand, doch hoewel zij de indringers neermaaiden in ontzaggelijk grote hoeveelheden, verminderde hun druk nooit. (Door C. Yates McDaniel, Singapore, (AP) 10.2).

(10.30 uur 's morgens): Japanse vliegtuigen, waarvan sommige laag vliegen over de buitenwijken, hebben de stad Singapore hedenmorgen onderworpen aan haast voortdurende luchtaanvallen. Luchtafweerkanonnen onderhielden een sterk vuur tegen de vliegtuigen, doch zij bleven nog steeds over de stad vliegen. Het radiostation in de buitenwijken, waarop ik instelde, zweeg plotseling temidden van een uitzending in het Maleis, waarbij er bij de bevolking van Singapore op aangedrongen werd om flink te blijven.

Britse gevechtspiloten stijgen nog steeds op om de strijd aan te binden tegen een overweldigende overmacht. Het maakt mij beschaamd hier te moeten zitten, terwijl mijn hart sneller klopt dan hun oude motoren, als ik denk aan de kans, welke die knapen hebben om terug te keren in hun ouderwetse machines. Indien dappere mannen ooit een onsterfelijke roem verdiend hebben, dan zijn het die piloten van de Royal Airforce op deze tragische morgen. Er zijn heden vele dappere mannen in Singapore.

Niet ver weg staan de afweerbatterijen op de open vlakte. Dit moet omdat het schietveld vrij behoort te zijn...

Verontschuldig mij even om een kleine onderbreking, doch een hele groep bommen viel juist zó vlakbij, dat ik achter een muur moest springen. Maar de bedienaars van de kanonnen blijven hun geschut afvuren en bepeperen de lucht elke keer als Japanse vliegtuigen in de nabijheid komen, en dit geschiedt doorlopend.

Het alles veilig heeft net geklonken. Wat een mop! Ik kan 3 Japanse vliegtuigen nog geen mijl ver op geringe hoogte zien vliegen. Enkele minuten geleden hoorde ik een tragisch telefoongesprek langs twee lijnen. Eric Davis, Directeur van de Malakka radio-omroep drong erop aan bij Gouverneur Sir Shenton Thomas voor vergunning om het radiostation in de voorstad op te blazen. De Gouverneur aarzelde, doch zeide, dat de situatie niet al te slecht is en weigerde een directe opdracht daartoe te geven.

Davis telefoneerde het betrokken station en gaf instructies aan het personeel om aan te blijven, doch gereed te staan voor dringende orders. Wij stelden in op de golflengte van het station. Midden in een uitzending, waarbij in het Maleis aan de bevolking van Singapore verzocht werd zich goed te houden, zweeg het station. Ik vertrek nu in een auto, die — ik zweer het — ik met volle vaart recht in de Straat van Malakka zal rijden. Ik liet een auto achter voor de Japanners in Nanking in 1937, maar doe het nooit meer.

Verwacht niet nog vele dagen iets van mij te horen, doch gelieve Mevrouw McDaniel in Hotel Preanger te Bandoeng te willen melden, dat ik dit land van leven en sterven verlaten heb. (Door C. Yates Mc Daniel, Singapore, (AP) 11.2).

RADIO SINGAPORE WEER IN DE AETHER.

De Britse radio deelde mede, dat de radio van Singapore, die uit de aether verdwenen was, hedenavond nieuwsbulletins uitzond voor „Times" (New York, (AP) 10.2).

JAPANNERS IN DE STAD SINGAPORE.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier deelt mede, dat Japanse strijdkrachten het stadsgebied van Singapore zijn binnengedrongen om 8 uur 's morgens plaatselijke tijd (Tokio, (AP) 11.2).

DE SLAG VAN DE VOORRAADLINIE GEWONNEN.

U.S.A.-troepen in Nieuw Zeeland.

De aankomst te Wellington, Nieuw Zeeland, van de Noordamerikaanse strijdmacht werd heden gemeld aan de „Christian Science Monitor" door zijn correspondent Joseph Harsch, die ook de landing beschreef van Noordamerikaanse versterkingen op „wegstations langs de route" van Pearl Harbor. In een bericht vertelde Harsch van de landing te Wellington van een torpedojager. Harsch zeide, dat hij een eind van Pearl Harbor reisde met de Noordamerikaanse strijdkrachten, die de Japanse mandaateilanden in de Gilbert- en Marshallgroep aanvielen. Toen ging hij over naar een ander schip in de Stille Oceaan.

Na de enthousiaste ontvangst te Wellington te hebben beschreven, zeide Harsch: „Achter deze kleine scène in een groot drama ligt het symbool van een belangrijke Noordamerikaanse overwinning. De slag van de voorraadlinies van Amerika's fabrieken naar het verre slagfront in de Stille Oceaan is gewonnen. Japan heeft zijn eerste ernstige nederlaag geleden. Een Amerikaanse Admiraal voert het bevel over het eindpunt van de voorraadweg. De wegstations zijn verzekerd. De pikbroeken zijn hier. De weg is nu open voor versterkingen en de belangrijke oorlogsmaterialen."

Harsch prees het moreel van de Noordamerikanen en zeide: „Ik heb nooit ergens een beter moreel gezien." Hieraan voegde hij toe, dat Japan de eerste ronde won bij Pearl Harbor, doch de slag van de voorraadlinie verloor.

„Waarover de Noordamerikaanse Admiraal het bevel voert, is een strikt bewaard militair geheim, doch aangezien ik een ooggetuige was van de grote uitbreiding over duizenden mijlen van de Oceaan, ben ik er volkomen van overtuigd, dat, wanneer de eerste vijandelijke aanval aan worden tegengehouden, het uiteindelijke resultaat slechts een quaestie van tijd zal zijn. Onze materialen kunnen erdoor en onze fabrieken produceren. Ik heb niet het voorrecht om te vertellen wat er voorgevallen is sedert de Japanse aanval op Pearl Harbor, doch het zou elkeen van de Geallieerde landen het hoofd doen opheffen."

Harsch zeide: „Wat gezegd kan worden, is, dat gedurende deze lange periode de lange verbindingslijnen zijn vastgesteld met versterkingen en onophoudelijke vlootpatrouilles en harde slagen naar vijandelijke aanvalspunten, tot de kanalen heden wijd open zijn en Japan slechts de volle krachtige schok van de Amerikaanse slag begint te voelen" (Boston, (AP) 11.2).

DE BRITSE VERLIEZEN IN LIBYE.

Een officiële Britse zegsman zeide, dat van de 18.000 man, die de Britse strijdkrachten bij de slag van Libye verloren, gelijk de vorige maand bekend gemaakt werd door Premier Churchill, naar bekend is 2908 gedood werden. (Londen, (AP) 10.2).

WERELDNIEUWS.

DE RAAD BIJEEN.

Het volgende communiqué werd uitgegeven door Downingstreet No. 10: „De Raad voor de Stille Oceaan kwam heden des namiddags bijeen in Downingstreet No. 10. De zitting werd bijgewoond door Churchill als voorzitter, Clement Attlee, Lord Geheimzegelbewaarder, Sjoerd Gerbrandy, Premier van de Nederlandse Regering, Jonkheer Michiels van Verduynen, den Nederlandsen Gezant bij het Hof van St. James, Sir Earle Page, vertegenwoordiger van de Australische Regering, W. J. Jordan, vertegenwoordiger van de Nieuwzeelandse Regering, W. Amery, vertegenwoordiger van de Indische Regering, Admiraal van de Vloot Sir Dudley Pound, Eerste Zeelord, Generaal Sir Alan Brooke, Hoofd van de Imperiale Generale Staf, Lucht-Vice-Maarschalk Sir Charles Portal, Stafhoofd van de Luchtmacht". (Londen, (AP), 10.2).

NU DE ZUIDZEERAAD BIJEEN KWAM.

De pas gevormde Zuidzee Raad kwam in Londen bijeen onder voorzitterschap van Premier Churchill om de gemeenschappelijke politiek voor het Verre Oosten te smeden, terwijl golven Japanners sloegen aan Groot Britannië's laatste sterkte in de Stille Oceaan. Intussen was de Britse hoofdstad somber gestemd over de berichten van Japanse successen op het belegerde eiland.

Samen met de bijeenkomst van heden deed Churchill een stap voor het versterken van de oorlogsinspanning van de Verenigde Landen door Lord Beaverbrook, den pas benoemden Minister van Productie, aan te wijzen als de man, die Groot Britannië zal vertegenwoordigen bij de verscheidene regelingen voor het samenvoegen der Britse en Noordamerikaanse bronnen.

Men gelooft, dat de beslissingen van de Zuidzee Raad waarschijnlijk betrekking zullen hebben op de defensie van Nederlands Oost Indië en Australië, want volgens de meeste ingelichte kringen kunnen geen plannen, die thans in Londen gevormd worden, invloed hebben op het lot van Singapore. Politieke zegslieden zeiden van mening te zijn, dat de verwachte val van Singapore het teken zal zijn voor een geweldige critiek in het Lagerhuis, welke gelijk zal zijn aan die na de val van Creta. Wederom zouden Churchills adviseurs en zijn cabinet en niet Churchill zelf het voornaamste mikpunt zijn. Een lid van het Parlement verklaarde, dat het huidige cabinet de val van Singapore niet zou overleven. Een overzicht van de militaire situatie gaf de volgende redenen op voor de critieke toestand van de Britse strijdkrachten te Singapore:

1. De Japanners beheersen de lucht boven Singapore. Een militaire commentator was heden niet in staat te zeggen of de Royal Airforce samenwerkt met het leger. 2. De Japanners hebben meer en betere troepen. De indringers onder Luitenant Generaal Tomoyuki Yamasjita zijn veteranen van het Chinese conflict. 3. De Britten zijn gelijk in Vlaanderen verplicht te strijden, terwijl zij gehinderd worden door een grote burgerlijke bevolking, die moet worden gevoed en behuisd (Londen, (AP) 10.2).

ALLERLAATSTE NIEUWS

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelt mede, dat troepenbewegingen van de Japanners op het Batan-schiereiland te kennen geven, dat de vijand spoedig de aanval zal hervatten tegen Generaal Mac Arthurs strijdkrachten. De gevechten zijn op het ogenblik echter verslapt.

In Londen wordt gezegd, dat er geen bevestiging is, dat de Japanners de rivier Salween in Birma zijn overgestoken met een grote strijdmacht. Men gaf echter toe, dat enkele patrouilles deze hoofd-defensielinie van de Birmaweg zijn overgetrokken.

Om 14 uur wordt uit Londen gemeld, dat er in Londen geen inlichtingen ontvangen zijn, die erop wijzen, dat de Japanners de stad Singapore zijn binnengedrongen. Gewoonlijk wordt het communiqué ontvangen tegen het middaguur. Tot 14 uur kwam echter nog niets binnen. Ongetwijfeld is het ophouden door gebrek aan verbindingsmiddelen de reden voor het uitblijven van het communiqué.

Hedenmorgen kwamen echter berichten binnen, die zeiden, dat de Britse soldaten verwoede tegenaanvallen doen tegen de Japanners in Singapore. Deze tegenaanvallen zijn gericht op de linie Sungei Karanji Yiwi Yurong in het Noord Westen. Deze linie was eerst in het bezit van de Britten. Ook werden tegenaanvallen gedaan op de linie Sungei Mandi — Sungei Karanji. Gemeld wordt, dat de tegenaanvallen enig succes hebben geboekt.

Britse bommenwerpers hebben in de afgelopen nacht het Noord-Westen van Duitsland aangevallen. Bremen was het voornaamste doelwit. De dokken te Brest werden ook bestookt. Geen enkel vliegtuig wordt vermist.

De radio van Moskou meldt, dat koppige gevechten in voortgang zijn in een der sectoren van het Zuidwestelijk front waar de Duitsers elke poging doen om hun sterk gefortificeerde linie van loopgraven, prikkeldraadversperringen en mijnenvelden te behouden. Na hevige gevechten hebben de Sovjets de dorpen B. en S. en nog enkele andere veroverd.

Generaal Lancelot Dennys, Hoofd van de Britse Militaire Missie in China, maakte bekend dat Chinese strijdkrachten, die deelnemen in de defensie van Birma naar vernomen werd, thans voor de eerste maal met de Japanners in botsing zijn gekomen.

ADMIRAAL HELFRICH THANS OPPERBEVELHEBBER.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Admiraal Thomas C. Hart ontheven is van de post van Opperbevelhebber der Geallieerde vlootstrijdkrachten in het Westelijk deel van de Stille Oceaan en dat Vice-Admiraal Helfrich van de Koninklijke Nederlandse Marine benoemd is tot zijn opvolger.

De Marine zeide, dat Hart ziek is. Hart, die 64 jaar oud is, werd van de post ontheven wegens zijn gezondheid. Hij was vroeger commandant van de Noordamerikaanse Aziatische vloot. (Washington, (AP) 11.2).

1ste Suppletoire Begroting 1942

Memorie van Toelichting.

II.

Angstvallige ramingen kenmerken te voorzichtige politiek van Administratie van Financiën.

Bouw van Koelhuizen, Keuringslokalen, Waterreservoirs.

Hygiënische voorzieningen op de verschillende Eilanden.

ZUIGELINGENZORG.

Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen.

Art. 151 wordt met ƒ 2.000,— verhoogd en derhalve gebracht op ƒ 9.500,— omdat de aangekochte dokterswoning voor het doktersgezin te klein is. Met deze ƒ 2.000,— kan de nodige uitbreiding worden tot stand gebracht.

Curaçao:

n. bouw van een nieuw koelhuis bij het abattoir op Curaçao ƒ 80.000,—
o. inrichting van een polikliniek beoosten de haven ƒ 2.000,—
p. bouw van een stenen gebouw op Mundo Nobo voor het onderbrengen van brandweermateriaal, keuringslokaal voor motorrijtuigen en lokaliteit voor het afnemen van rijbewijsexamens ƒ 18.000,—
q. bouw van een gesticht voor bestuurskinderen ƒ 150.000,—
r. voltooiïng bouw waterreservoirs op Scharloo ƒ 26.690,—
s. bouw van een destillatie-inrichting ƒ 300.000,—
t. aankoop gronden ƒ 50.000,—

Aruba:

u. bouw van een ontsmettingsgebouw ƒ 7.500,—
v. bouw keuringslokaal voor motorrijtuigen, fotokamer en donkere kamer ƒ 10.000,—
w. aanschaffing rembeproevingsapparaat ƒ 4.000,—
x. aanschaffing brandblusapparaten voor alle gouvernementskantoren op Aruba ƒ 5.000,—
y. voltooiïng waterreservoirs op Balashi ƒ 33.300,—

St. Maarten:

z. 1e termijn voor aankoop van gronden ƒ 10.000,—

Ter toelichting van de hiervoor opgesomde nieuwe posten moge het volgende worden aangevoerd.

ad n. Het bestaande koelhuis bij het abattoir is voortdurend overbelast. Er wordt regelmatig meer dan de maximale hoeveelheid in opgeborgen. Daar de machines reeds meer dan zeven jaar oud zijn, kunnen elk ogenblik defecten worden verwacht. Een vriesruimte ontbreekt. Juist in deze tijden is het gewenst, om vlees in voorraad te kunnen hebben. Dat is nu uitgesloten. Mochten de omliggende landen als vleesleverancier uitvallen, dan zal veel meer dan nu het geval is van bevroren vlees gebruik gemaakt moeten worden. Slechts bevroren vlees kan lang bewaard worden. Dan is er echter ook een vriesruimte nodig. Daarom wordt de bouw voorgesteld van een nieuw koelhuis met vriesruimte.

ad. o. Een polikliniekgebouw ten Oosten van de haven is dringend noodzakelijk. Door een Gouvernementsperceel aan de Bitterstraat is verbouwen (kosten ƒ 2.000,—) kan een voor dit doel geschikt gebouw worden verkregen.

ad p. Door uitbreiding van het brandweermateriaal is de voor onderbrenging beschikbare ruimte te klein geworden. De brandweerwagens moeten vóór elkaar geplaatst worden, waardoor snel uitrukken bij brand belemmerd wordt. Het keuringslokaal voor motorrijtuigen is thans ondergebracht in een der bogen van het Rif-fort. Deze gelegenheid voldoet zelfs niet aan minimum eisen. De rijbewijsexamens worden — wat het theoretische gedeelte betreft — afgenomen in een localiteit van het voormalige Quarantainegebouw. Ook deze gelegenheid, waarin alle soorten van publiek moeten worden ontvangen, is verre van bevredigend.

Door de gedecentraliseerde ligging van de gebouwen van vorengenoemde drie diensten gaat door heen en weer trekken van het personeel veel tijd verloren, terwijl bovendien een behoorlijke contrôle op dat personeel bemoeilijkt wordt.

In verband met het vorenstaande worden gelden opgebracht om deze diensten in één gebouw samen te brengen.

ad q. In de memorie van antwoord op de begroting 1942 kon het Bestuur aankondigen, dat de plannen voor de verzorging van regeringskinderen zich in een zodanig gevorderd stadium van voorbereiding bevinden, dat behoudens onvoorziene omstandigheden, het begin van uitvoering gedurende het jaar 1942 zou kunnen worden tegemoetgezien en dat de kosten daaraan verbonden suppletoir zouden worden aangevraagd. Het verheugt het Bestuur thans te kunnen mededelen, dat met de uitvoering van de plannen nu inderdaad een aanvang kan worden gemaakt. Het ligt in de bedoeling in de omgeving van Cas Koraal een voor dit doel geschikt gebouwencomplex op te richten, waarvan de kosten met inbegrip van die voor aanleg van putten, molens, vergaarbakken, kabels, afrasteringen en asphalteren van wegen worden geraamd op een bedrag van ƒ 150.000,—. De kosten van inrichting van het complex zullen ten laste van de begroting 1943 worden aangevraagd.

ad r. De bouw van waterreservoirs op Scharloo kan niet ten laste van de begroting 1941 worden voltooid. Bovendien zal het geraamd bedrag in verband met sterke stijging van materiaalprijzen en de onlangs doorgevoerde loonsverhoging ontoereikend zijn. Voor de afbouw [het afbouwen] wordt nog een bedrag van ƒ 26.690,— nodig geacht.

ad s. In verband met het uitblijven van grote regens en tengevolge van de toename [Duits, bedoeld is: toenaming] van het gebruik van leidingwater kan de Landswatervoorzieningsdienst onmogelijk door grondwaterwinning en met behulp van de bestaande destillatie-inrichtingen in alle behoeften voorzien. Daarom is het noodzakelijk het aantal destilleerinrichtingen ten getale van drie met een vierde te vermeerderen.

ad t. Dit bedrag is uitgetrokken voor aankoop van gronden in het stadsdistrict, teneinde tegemoet te komen aan verkeersmoeilijkheden.

ad u. Op Aruba beschikt de geneeskundige dienst niet over een gebouwtje, waarin ontsmet kan worden. Dus wordt er veel te weinig uitgegast en ontsmet en indien dit gebeurt, geschiedt het op primitieve wijze.

ad v. Op artikel 150 c. van de begroting 1941 is een bedrag van ƒ 6.550,— beschikbaar gesteld voor de bouw en aanschaffing van een inrichting voor autocontrôle op Aruba. Tot deze bouw werd tot dusverre, mede in verband met de inmiddels gebleken behoefte aan een fotokamer en een donkere kamer voor de politie-fotografie, nog niet overgegaan.

In verband met het vorenstaande is een nieuw plan uitgewerkt, waarvan de kosten, wat het gebouw betreft, ongeveer ƒ 10.000,— zullen bedragen.

ad w. Het opnieuw aangevraagde rembeproevingsapparaat zal worden opgesteld in het gebouw bedoeld bij artikel 151 v.

ad x. Op de gouvernementskantoren op Aruba is op het ogenblik nagenoeg geen brandblusmateriaal aanwezig, hetgeen in het biezonder onder de huidige omstandigheden ongewenst moet worden geacht. Het aangevraagde bedrag dient om in deze toestand verbetering te brengen.

ad y. Verwezen moge worden naar de toelichting op artikel 151 t. Hetzelfde geldt voor de waterreservoirs op Balashi. Voor voltooiïng der werkzaamheden aldaar is een bedrag van ƒ 33.300,— nodig.

ad z. Teneinde op St. Maarten over terrein te kunnen beschikken ter bevordering van de veeteelt en voor uitgifte aan kleine landbouwers, ligt het in de bedoeling aldaar gronden aan te kopen. Een gedeelte van de aan te kopen gronden kan als Gouvernements-kweektuin worden ingericht.

Een reserve-dokter.

Onder a wordt opgebracht 1 reservegouvernementsgeneeskundige met een bezoldiging van ƒ 5.868,—. Het komt herhaaldelijk voor, dat geneeskundigen met verlof gaan of door plotselinge omstandigheden hun werk tijdelijk niet kunnen verrichten. Dan is er niemand om waar te nemen. Patiënten kunnen niet wachten, moeten behandeld worden. Het kost steeds grote moeite om dan een practische oplossing te vinden voor de vervanging. Een reserve-geneeskundige kan in de tijden, dat hij niet waarneemt, voor ander werk gebruikt worden. Er bestaat een dringende behoefte aan een geneeskundige belast met de leiding van zuigelingen-consultatiebureaux, eveneens aan een tweeden schoolarts. De reserve-geneeskundige voorziet dus als leider van zuigelingen-consultatiebureaux en door het verrichten van aanvullend schoolarstenwerk, in een dringende behoefte. Hygiënische propaganda door het geven van cursussen en lezingen kan wegens tijdgebrek aan de thans beschikbare krachten niet worden opgedragen.

Het bedrag onder c wordt verhoogd met ƒ 600,— hetwelk bestemd is voor den hiervóórbedoelden reserve-geneeskundige.

Het ziekenhuis te Sint Maarten wordt verbeterd.

Op St. Maarten is momenteel een gouvernements-geneeskundige geplaatst met chirurgische ervaring. Het ligt in de bedoeling om eenvoudige chirurgische gevallen van de Bovenwindse Eilanden op St. Maarten te laten behandelen. Daardoor wordt het kostbare transport naar Curaçao vermeden. Daar door de tijdsomstandigheden de prijzen van instrumenten sterk zijn gestegen en het ziekenhuis op St. Maarten, zij het op bescheiden schaal, zal moeten worden ingericht voor chirurgisch werk, wordt een verhoging van deze post aangevraagd van ƒ 1.000,—.

Het laboratorium eist voorzieningen.

Daar het laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst verplaatst is naar Mundo Nobo en het administratief werk aldaar een kracht eist, die zelfstandig kan werken, moest een klerk, werkzaam op het kantoor van de Gezondheidsdienst overgeplaatst worden naar Mundo Nobo. In de plaats van deze klerk moet een andere kracht op dat kantoor worden aangesteld. De kosten hiervan bedragen ƒ 1.500,—.

Het bedrag op de bacteriologische afdeling is dusdanig toegenomen, dat men dit met één analyst niet af kan. Een tweede analyst is dringend gewenst. Zodra de arts of de analyst door ziekte verhinderd zijn hun taak te verrichten, loopt het werk vast. Voorlopig zou volstaan kunnen worden met een kracht, die bv. halve dagen kan meewerken. Een dergelijke kracht is op Curaçao aanwezig. Hiervoor wordt een bedrag van ƒ 1.800,— uitgetrokken.

Op het laboratorium wordt voorts dringend behoefte gevoeld aan de diensten van een bode.

De bode op de Openbare Gezondheidsdienst kan hiervoor niet worden gebruikt. Voor loon van een bode wordt het bedrag van ƒ 720,— uitgetrokken. De vermindering van het artikel houdt verband met de invoeging van artikel 156bis.

Het bedrag voor 1942 toegestaan voor benodigdheden en andere uitgaven voor het laboratorium, zal nogmaals met ƒ 7.000,— dienen te worden verhoogd. Daartegenover kan het op artikel 175 uitgetrokken bedrag worden met ƒ 7.000,— worden verminderd.

Onderzoekingen naar ziektegevallen.

Op de 1e Suppletoire Begroting 1941 werd het bedrag van ƒ 2.200,— toegestaan op artikel 155 voor het doen van onderzoek naar bepaalde ziektegevallen.

In verband met de late totstandkoming van deze 1e suppletoire begroting berekende het Bestuur, dat van dat bedrag een som van ƒ 1.500,— in 1941 ongebruikt zou moeten blijven en in verband daarmede werd bij de openbare behandeling van de begroting 1942 voor dat dienstjaar een bedrag van ƒ 1.500,— opgebracht op artikel 155. Thans is gebleken, dat in 1941 slechts een uitgave van ƒ 200,— voor het beoogde doel heeft plaats gehad. Dit werd veroorzaakt door het feit, dat het quarantainegebouw gebruikt moest worden voor het onder dak brengen van refugees. In verband daarmede wordt ook het nader ongebruikt gebleven gedeelte ad ƒ 500,— thans opnieuw uitgetrokken. Tevens komt het gewenst voor om het voor dit onderzoek een afzonderlijke post uit te trekken.

Muggenzifters en vliegenplagers.

In Juni is de hygiënische dienst begonnen met een systematisch huisbezoek en systematische bestrijding van de muggen- en vliegenplaag. Verricht zoals het moet, konden in 2½ maand tijd ongeveer 100 huizen worden afgewerkt. In een sneller tempo konden deze werkzaamheden niet worden verricht doordat de beide krachten van de hygiënische dienst te veel door allerlei ander werk in beslag werden genomen. Toch is deze systematische bestrijding een absolute noodzakelijkheid.

Om deze goed door te voeren, zijn meer krachten nodig, die hun [haar] gehele dagtaak hieraan kunnen wijden. Uitbreiden van personeel bij deze dienst geeft op de duur verbeterde hygiënische toestanden en dus bezuiniging, doordat werkkrachten voor hun [haar] werk beschikbaar blijven en het aantal zieken zal afnemen. Voorkomen is niet alleen beter dan genezen, maar ook goedkoper dan genezen. Er worden op deze post een drietal opzichters opgebracht, twee voor Curaçao en een voor Aruba. Deze krachten zullen voor dit werk worden opgeleid. Zij moeten echter krachten zijn, die en zeker overwicht kunnen uitoefenen op de bevolking. Daarom wordt de salariëring gesteld op ƒ 2.400,— per opzichter.

Vliegen verdelgen op Sint Eustatius.

Op St. Eustatius heerst een voortdurende vliegenplaag. Middelen worden beraamd om hier een einde aan te maken. De draagkracht van de bevolking is zo gering, dat zelfs aan minimale financiële eisen niet kan worden voldaan. Het Gouvernement zal hier behulpzaam moeten zijn. Het benodigde bedrag wordt geschat op ƒ 3.000,—.

Een melkcontroleur is nodig.

De veearts werkt momenteel op zijn laboratorium zonder enige hulp. De werkzaamheden van den veearts en den hoofd-opzichter zijn van dusdanige omvang, dat er geen tijd overblijft voor uitgebreid noodzakelijk laboratorium-onderzoek. Zo is de contrôle op melk stopgezet wegens gebrek aan tijd en krachten. Melkcontrôle is dringend noodzakelijk om vervalsing en verontreiniging te voorkomen. Dit absoluut nodige eenvoudige laboratoriumwerk kan door een laborant worden verricht. Daarom wordt een leerling-laborant aangevraagd, opdat deze voor dit werk kan worden opgeleid door den veearts. Zonder deze kracht is melkcontrôle onmogelijk.

Zuigelingenzorg.

Op Aruba zijn consultatiebureaux voor zuigelingen te Oranjestad, Sta. Cruz en St. Nicolaas en een consultatiebureau voor tuberculose te Oranjestad. Te St. Nicolaas wordt slechts beschikt over een gebouw, dat tijdelijk als consultatiebureau voor zuigelingen kan worden gebruikt. Er is echter geen gouvernements-gebouw aanwezig, geschikt voor tuberculose consultatiebureau.

Er zal een huis moeten worden gehuurd, hetwelk voor beide doeleinden geschikt moet zijn. In verband met de hoge huurprijzen ter plaatse wordt hiervoor een bedrag van ƒ 18.000,— opgebracht.

Ter aanschaffing van ambulancewagens.

Gezien de tijdsomstandigheden en de toestand, waarin de ambulancewagens op Curaçao en Aruba verkeren, wordt het verstandig geacht, nu nieuwe ambulancewagens aan te schaffen, daar anders de mogelijkheid bestaat, dat ze later niet meer te krijgen zijn. Bovendien kunnen dan wagens van eenzelfde merk en hetzelfde jaar worden besteld, zodat voor alle in dienst zijnde auto's dezelfde onderdelen gebruikt kunnen worden. Voor Curaçao wordt één auto aangevraagd, voor Aruba twee. Het ligt in de bedoeling één der auto's te stationneren te Oranjestad, de andere te St. Nicolaas. Eén ambulance-auto is voor Aruba te weinig. Herhaaldelijk komt de auto, mede door de grote afstanden, veel te laat

Een vast baantje voor den chauffeur en zijn helper.

Zoals bij artikel 176bis reeds is uiteengezet, wordt het noodzakelijk geacht het aantal ziekenauto's op Aruba met één uit te breiden. Eén ambulance-auto is voor Aruba te weinig. In Oranjestad wordt de ambulance gereden door een chauffeur, die niet ten volle betaald wordt en dit beroep slechts als bijbetrekking vervult.

Hetzelfde geldt voor den helper. Deze toestand is onjuist, er zijn klachten over uren vertraging. Zowel te Oranjestad als te San Nicolas zullen een chauffeur en een helper moeten worden aangesteld. Daarom wordt voor chauffeurs 2 x ƒ 1.800,— en voor helpers 2 x ƒ 1200,— opgebracht.

Prijsopdrijven en Hamsteren.

De bezetting van het Departement voor Sociale en Economische Zaken is van die aard, dat het niet mogelijk is de hand te houden aan een behoorlijke naleving van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit" (P.B. 1940 no 41) Het is noodzakelijk, dat deze dienst de beschikking krijge over een kracht, die de diverse binnengekomen klachten terzake van prijsopdrijving onderzoekt en zelfstandig opsporingen verricht. De in dienst te nemen tijdelijke kracht zou op dezelfde wijze gesalarieerd kunnen worden als de Controleur voor Sociale Zaken. Daartoe was dan een bedrag van ƒ 3.948,— beschikbaar te stellen. Van dit artikel kunnen worden afgevoerd de bezoldiging van den Directeur D.A.S.E. ad ƒ 1.340,— en de bezoldiging van den landbouwkundige op St. Maarten ad ƒ 4.600,—. In verband met deze verminderingen is de omschrijving van de post eveneens enigszins gewijzigd.

Ramingen van de Administratie van Financiën deugen nooit; ze moeten altijd herzien worden.

Na totstandkoming van de hiervoorbedoelde wijzigingen zal het eindcijfer der begroting uiteindelijk worden vermeerderd met ƒ 2.747.876,— en ƒ 16.946.917,— bedragen.

De begroting voor het dienstjaar 1942 sluit met een batig saldo van ƒ 314.860,—, zodat alsnog een verschil van ƒ 2.433.016,— door vermeerdering van middelen en inkomsten moet worden gehouden, dat de raming van het middel invoerrecht moet worden verlaagd met ƒ 700.000,— en die van het middel „accijns op gedestilleerd" met ƒ 335.000,—, zulks in verband met de te verwachten verminderde import tengevolge van de uitbreiding van de oorlog tot de Amerikaanse landen en omdat — indien en voorzover de middelen en inkomsten zulks mochten toelaten — in de loop van het jaar tot gehele of gedeeltelijke afschaffing van de in 1941 doorgevoerde verhogingen van het invoerrecht op sigaretten en de accijns op bier zal worden overgegaan.

Hieronder volgt een overzicht van een herziening der raming van de daarvoor in aanmerking komende middelen en inkomsten.

Middelen en inkomsten	Oorspronkelijke raming	Wordt hoogd met	Wordt laagd met	Nie[uwe] ram[ing]
Invoerrecht	3.900.000	———	700.000	3.20[illegible]
Accijns op gedestilleerd	1.435.000	———	335.000	1.10[illegible]
Overdrachtsbelasting	22.000	15.000	———	37[illegible]
Grondbelasting	500.000	250.000	———	75[illegible]
Gebruiksbelasting	125.000	75.000	———	20[illegible]
Inkomstenbelasting	900.000	400.000	———	1.30[illegible]
Winstbelasting	2.040.000	2.000.000	———	4.04[illegible]
Huur van Landsgronden en eigendommen	250.000	10.000	———	26[illegible]
Inkomsten van de posterijen	350.000	50.000	———	40[illegible]
Loodsgelden	770.000	800.000	———	1.57[illegible]
Alle andere Ontvangsten	150.000	50.000	———	20[illegible]
		3.650.000	1.035.000	
meer		2.615.000		

Zoals uit dit overzicht blijkt, geeft deze herziening van de raming der middelen en inkomsten een vermeerdering van inkomsten van ƒ 2.615.000,— zodat het eindcijfer der middelen en inkomsten voor het dienstjaar 1942 ten slotte ƒ 17.128.901,— zal bedragen. De geraamde uitgaven bedragen ƒ 16.946.917,—. Het te verwachten batig saldo kan derhalve gesteld worden op ƒ 181.984,—.

Het bedrag van dit batig saldo zal onder de huidige omstandigheden als een onmisbare reserve gehandhaafd dienen te blijven.

Ter toelichting van het hiervoor gegeven overzicht der herziene raming der middelen en inkomsten moge voorzover nodig nog het volgende dienen.

Overdrachtsbelasting De raming is aan de hand van de uitkomsten over 1941 herzien.

Grondbelasting. De raming is aan de hand van de over het afgelopen dienstjaar beschikbare cijfers herzien. Voorts zullen tot het bereiken van de beoogde verhoging 25 opcenten worden geheven.

Inkomstenbelasting. De opcenten zullen gebracht worden van 50 op 150. Tevens werd de oorspronkelijke raming herzien. Alvorens tot invoering van de verhoogde opcenten zal worden overgegaan, zal een nieuw tarief voor de inkomstenbelasting worden vastgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met kinderaftrek.

Voor de verdere uitwerking van een en ander moge worden verwezen naar de terzake handelende ontwerplandsverordening.

Winstbelasting. De raming is aan de hand van de uitkomsten over 1941 herzien, terwijl de heffing van 50 opcenten wordt gebracht op 150.

Huur van Landsgronden en eigendommen. De raming is aan de hand van de uitkomsten over 1941 he[rzien].

Inkomsten van de posterijen. [illegible] ren.

Loodsgelden. De loodsgelden worden verhoogd met 50[illegible] gezonderd voor zeilschepen, in[illegible] 1 April 1942. De oorspronkelijke [ra]ming is eveneens herzien.

Alle andere ontvangsten. De r[aming] is aan de hand van de uitkomsten [over] 1941 herzien.

Met het vorenstaande meent he[t Be]stuur deze suppletoire begroting [illegible] voldoende toelichting te hebben [illegible] zien en de plannen ter financiering [der] verhoogde uitgaven voldoende [te heb]ben ontvouwd.

SPORT - RUBRIE[K]

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag 8 en Maandag 9 Februari 1942.

Jong Curaçao 1 — Scherpenheuvel 1 niet doorgegaan.
Jong Holland 1 — Hercules 1 De resterende 30 min.
zodat de stand thans is voor Jong Holland 1 2—1.

COMPETITIE STAND 1941.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
S.U.B.T. 1	11	8	3	0	42	14	19
Jong Holland 1	11	8	2	1	34	15	18
Volharding 1	11	6	3	2	32	22	15
Transvaal 1	10	5	2	3	23	19	12
Scherpenheuvel 1	10	2	1	7	14	33	5
Jong Curaçao 1	11	1	0	10	9	36	2
*Hercules 1	10	1	1	8	10	26	1

* 2 winstpunten in mindering gebracht.

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 2	5	5	0	0	25	5	10
Jong Holland 2	5	2	1	2	9	7	5
Hercules 2	5	2	1	2	11	10	5
Jong Curaçao 2	4	2	1	1	10	9	3
Arsenal	5	1	0	4	6	18	2
S.U.B.T. 2	4	1	1	2	7	13	1

C-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 3	4	3	1	0	16	2	7
S.U.B.T. 3	4	1	1	2	8	8	3
Jong Curaçao 3	4	1	0	3	5	19	2

Juniores	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Jong Holland	6	4	1	1	17	5	8
Jong Curaçao	6	3	1	2	13	7	7
Scherpenheuvel	6	1	3	2	9	10	4
S.U.B.T.	6	1	1	4	3	17	3

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 15 Febr. 1942: A-Klasse S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1 (Ankoné)
Grensrechters: (Viziou en Ercol)
Zondag 15 Febr. 1942: A-Klasse Hercules 1 — Volharding 1 (Van Loon)
Zondag 22 Febr. 1942: A-Klasse Transvaal 1 — Hercules 1 (Elfrink)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met aangegeven wedstrijden beginnen om 14.15 uur precies.
De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur
DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.
DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

HET BESTUU[R]

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO"

Dagschotels: Varkenscarbonade [illegible] aard., rode kool. Morgen: Huts[pot] klapstuk.

Agenda:

Wo 11 Febr. 16.30 Algemene [verga]dering Comité Nederland.
Wo. 11 Febr. 19.30 Comp. bilj. [illegible]
Do. 12 Febr. 19.30 Comp. bilj. [illegible]
20.00 Repetitie Toneelver. Em[mastad]
Vr. 13 Febr. 19.30 Comp. bilj. [illegible]
Ma. 16 Febr. 20.00 Rep. To[neelver.] „Emmastad".
Di. 16 Febr. 19.30 Comp. bilj.

WACHTDIENSTEN: Wo. 11

Telegram Afdeling: Hr. Bo[illegible] 353, L. de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies: Hr. D[illegible] ger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afdeling: Hr. [illegible] tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.